

FOKUS PÅ TRAUMER

Forståelse og behandling av PTSD og komplekse traumer

RVTS Midt

Sluttrapport august 2016

1. Bakgrunn

Styret i Helse Midt-Norge RHF ga i mars 2010 Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging i Midt-Norge (RVTS Midt) i oppdrag å utvikle, etablere og drifte et kompetansehevingsprogram om traumer og traumebehandling for spesialisthelsetjenesten i psykisk helsevern i Helse Midt-Norge. Målsettingen for programmet var å heve kompetansen på behandling av personer som har vært utsatt for seksuelle overgrep og/eller andre relasjonspregede traumer i en samlet spesialisttjeneste i hele regionen.

Utgangspunktet for oppdraget var at styret så at behandlere i regionen trengte økt forståelse om traumer, i tillegg til gode tilnæringer, metoder og verktøy som ville sette behandlere i stand til å hjelpe traumatiserte pasienter på best mulig måte i forskjellige faser av behandlingen. Styret ba RVTS Midt å bruke kompetansehevingsprogrammet ”Tryggere traumeterapeuter” (utviklet av RVTS Øst) som grunnlag for programmet, med nødvendige tilpasninger og eventuelle videreutviklinger.

Helse Midt-Norge satte en økonomisk ramme på 1 million kroner pr. år som skulle dekke kostnader til utvikling, gjennomføring og administrasjon av programmet. Det ble forutsatt at kostnadene knyttet til den enkelte fagpersonens deltagelse i skoloring og kompetanseutvikling skulle dekkes av helseforetaket fagpersonen tilhørte. For 2010 ble utgifter refundert på bakgrunn av faktura. I mai 2011 ga Helse Midt-Norge kompetansehevingsprosjektet en varighet på tre år fra 1.1.11., med et budsjett på 1 million kroner pr. år. Denne økonomiske ramme har blitt utvidet to ganger og ble til sammen på 5,5 år med dette kompetansehevingsprogram.

Kompetansehevingsprogrammet har gått under navnet ”FOKUS PÅ TRAUMER. Forståelse og behandling av PTSD og komplekse traumer”.

2. FOKUS PÅ TRAUMER

Programmet har vært gjennomført etter følgende plan:

2011 - 2012: Sunnmøre.

2012 - 2013: Nordmøre/Romsdal

2013 - 2014: Sør-Trøndelag

2014 - 2015: Nord-Trøndelag

2015 - 2016: Sør-Trøndelag og oppsamling av resten av helseregionen.

Programmet har gått ca. 1 år i hver region og består av 4 kurssamlinger i tillegg til 6 x 4 timer med veiledning. Programmet har underveis tatt inn ny kunnskap innenfor traumefeltet og har tatt høyde for lokale tilpasninger.

Nærmere beskrivelse av innhold i kurssamlingene er å finne i tidligere statusrapporter.

3. Gjennomføring av prosjektet:

Nedenstående tabell gir en oversikt over omfanget av deltakelse gjennom hele prosjektperioden:

År	2011	2012	2013	2014	2015/16
Område	Sunnmøre	Nordmøre og Romsdal	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag	Sør-Tr./hele regionen
Befolkning	137 000	120 000	298 000	133 000	298 000 + 390 000
Fra Helse Midt	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 500 000
Fra RVTS	Organisering og Veiledning	Organisering Veiledning	Organisering Veiledning	Organisering Veiledning	Organisering Veiledning
Fra Helse foretaket	Påmelding Lokale Lunsj	Påmelding Lokale Lunsj	Dagspakke Hotell 650 kr pr. dag	Påmelding Lokale Lunsj	Dagspakke Hotell 650 kr pr. dag
Deltagere kurs og veiledning	Psykisk Helsevern (85)	Psykisk Helsevern (76) Rusfeltet (10)	Psykisk Helsevern (100) Rusfeltet (20)	Psykisk helsevern inkl. rus (86)	Psykisk helsevern inkl. rus (64)
Deltagere kurs		Kommuner (6)	Trondheim Kommune + SMISO o.l. (60)	Kommuner Høgskoleansatte (54)	Psykisk helsevern og rus., kommuner, m.fl. (56)
Antall	85 (100 – 130)	86 (90 – 95)	120 (180)	86 (140)	64/56(120)
Veiledere	RVTS (4) Innleid (4)	RVTS (4) Innleid (1) Lokal (1)	RVTS (4) Lokale (9)	RVTS (4) Lokale (8)	RVTS (4) Lokale (6)+ (2)

4. Tilbakemeldinger fra deltakere.

Alle samlingene og veiledningsgruppene har vært skriftlig evaluert av deltakerne og gjennom hele satsningen har tilbakemeldingene vært overveiende positive. Der er ikke de store variasjoner i tilbakemeldingene fra 1. gjennomføring år 2011 til 5. gjennomføring år 2015/16.

Deltakere har vært fornøyd med at programmet har gått over tid, og at det inneholder både teori og utprøving i veiledningsgruppene. Deltagerne har gitt uttrykk for at FOKUS PÅ TRAUMER holder høy faglig kvalitet. Flere deltakere har sagt de skulle ønske at alle deres kollegaer kunne få tilbud om samme kompetanseløft.

Mange har gitt tilbakemeldinger om at de skulle ønske at de kunne ha brukt mer tid i hverdagen på å oppdatere og vedlikeholde det de lærte, og diskutere med kollegaer omkring traumebehandling, både i det år som FOKUS PÅ TRAUMER var, men også i ettertid. Dette krever at det er satt av tid og rom for dette på arbeidsplassene. Flere har også ønsket oppfølging med undervisningsdager, både på det som FOKUS PÅ TRAUMER allerede inneholder, men også på nye ting som rører seg innen traumer. Traumefeltet er i stadig endring, og det krever tid og innsats for å være oppdatert.

5. Følger av FOKUS PÅ TRAUMER

RVTS har observert at det virker som om traumer er kommet i fokus på flere klinikker i hele Midt-Norge. Ikke slik at det nødvendigvis allerede f. eks er etablert fast prosedyre eller rutiner ved innleggelse eller lignende, men traumetenkningen blir holdt høyt og vi hører at flere sier at det er dette klinikkene satser på nå.

6. Avslutning

Gjennom FOKUS PÅ TRAUMER har Helse-Midt tatt statistikken på alvor for pasienter utsatt for traumer. Prosjektet FOKUS PÅ TRAUMER er nå avsluttet, men har satt spor. Det ses at programmet har vært med å skape en felles forståelse for pasienter utsatt for psykiske traumer. Flere av kursdeltakerne fra alle fylkene har skrevet på evalueringene: «Dette har vi ventet lenge på» og det er en satsning som legges merke til langt ut over vår region. Flere har tatt kontakt og ønsker å lære av modell for dette kompetanseløft.

Så således må prosjektet FOKUS PÅ TRAUMER sies å ha oppfylt målet med å gi et bredt og relevant kompetanseløft i hele helse region midt.

Inger Jepsen
Prosjektkoordinator
FOKUS PÅ TRAUMER
RVTS Midt

Bente Espeland
Senterleder
RVTS Midt